

Kořeny existenciální fenomenologie Simone de Beauvoir

Vypracoval: Daniel Štěpánek

Autor si v předložené práci volí zajímavé a neotřelé téma: podniknout četbu románu *L'invitée* od Simone de Beauvoir a konfrontovat jej s myšlením tří filosofů, které, jak se autor domnívá, měli na Beauvoir formativní vliv: Hegela, Sartra a Merleau-Pontyho. Zatímco v případě Hegela o jistém vlivu nelze pochybovat (byť autor doporučuje opatrnost), u Sartra a Merleau-Pontyho může vzniknout jistá potíž s chronologií, protože *Bytí a nicota* vychází ve stejném roce jako *Pozvaná* a Merleau-Pontyho *Fenomenologie vnímání* dokonce až o dva roky později. Autor se nicméně domnívá, že Beauvoir s oběma svými přáteli mohla jejich teze diskutovat již předtím, a některé motivy v jejím románu se skutečně zdají napovídat, že tomu tak bylo.

Autor každopádně podniká velmi soustředěnou četbu tohoto po všech stránkách náročného románu; v hegelovské části jsou zdůrazněny motivy lásky a panství a rabství (určujícím vlivem tu podle všeho působil – jako na tolik jiných myslitelů – Alexandre Kojève), v případě Merleau-Pontyho vlivu jsou vyzdvíženy motivy tělesnosti a její situovanosti ve světě, v případě Sartra potom problematika druhého, jeho analýza masochismu a další.

Po obsahové stránce, zdá se mi, lze práci vytknout jen málo. Tak mnohovrstevnatý text, jakým je *Pozvaná*, samozřejmě do jisté míry umožňuje se stopováním dotyčných vlivů drobně manipulovat: o tom, zda se u některých motivů skutečně jedná o *explicitní* vliv toho nebo onoho filosofa, lze vést spory. Na tom však příliš nesejde: autor ukazuje, že dotyčné ovlivnění je možné, a alespoň podle mého názoru nikdy nepřekračuje meze, za nimiž by jeho argumentace byla vysloveně nepřesvědčivá. Zdůrazněme rovněž velmi solidní základnu, pokud jde o znalost sekundární literatury.

Co práci ovšem vytknout mohu a musím, jsou vady na kráse rázu stylistického a pravopisného (kterých je poměrně dost). Soustavně špatně je psáno jméno Kojève (str. 15, 16), autor někdy volí nepřiměřené výrazy (metodika této práce... je svérázná, str. 11), neumí přechodníky (Merleau-Ponty... soustředíc se na tělesnou spjatost, tamt.). Pokulhává pravopis (zážitky... přivedli Františku tak blízko k Petrovi, str. 24; je jednodušší předstírat, str. 30), je zde sklon k nadužívání instrumentálu (může se zdát paradoxním, str. 28; tyto aspekty *Pozvané* nacházíme blízkými Merleau-Pontyho pozici, str. 44) atd. Trochu komicky působí např. obrat „stání se ženou“ (str. 45) nebo „ozvýznamnění věcí“ (str. 49). Na některých místech autor osciluje mezi jmény Françoise a Františka a o Beauvoir se familiárně referuje jako o Simoně (oboje např. na str. 45). Na str. 50 zjevně chybí kus textu. Lehce iritujícím dojmem působí jistá – byť asi nezamýšlená – sebestřednost: „S tímto naším náhledem na Beauvoir souhlasí i S. L. Cataldi“ (str. 57 – 58); „tento závěr s námi sdílí i Christine Daigle“ (str. 65). To je milé, že s námi souhlasí, že, ale spíše by to mělo být tak, že my souhlasíme s nimi. Zkrátka a dobře, práce by potřebovala pořádnou redakci, uvedené nedostatky jsou namátkové.

Celkově vzato ovšem práci hodnotím kladně – autor si zvolil (a rád bych podotkl, že sám) nestandardní a originální téma, prostudoval mnoho sekundární literatury a velmi zajímavě ukázal, jak se u rané Beauvoir utvářejí motivy, které najdeme v rozvinuté podobě v pozdějších spisech. Kvůli výše uvedeným formálním záležitostem navrhuji práci hodnotit známkou **výborně** až **velmi dobře** v závislosti na průběhu obhajoby.